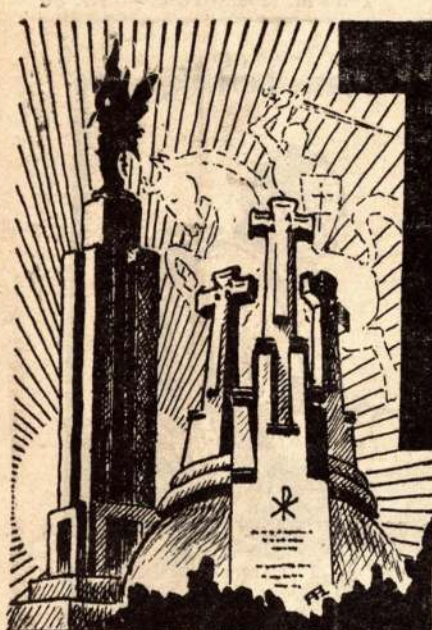

TEVIŠKES AIDAI

ECHOES OF HOMELAND — Lithuanian Weekly

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

MELBOURNE, 1956 m. SPALIŲ 18 d. — Nr. 36

POLITINĖ APŽVALGA

„Niet“ Saugumo Tarydoje

Rytų ir Vakarų kovos laukas šiuo metu yra ne Egipto dykumos, bet puošnios Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos posėdžių salė. Kovos ginklai yra minties gilumas ir jos žodinė išraiška. Trys reikšmingiausi priešai — Anglija, Prancūzija ir Egiptas keturių dienų slaptuose pasitarimuose pagalau susitarė laikytis šių šešių principų Sueso kanalo problemoje.

(1) Laisvas ir atviras naudojimas kanalu visiems laivams be jokių suvaržymų.

(2) Egipto suverenumo pripa-

žinimas.

(3) Kanalo laivininkystė išskiriama iš politinės plotmės.

(4) Tarp Egipto ir kanalo naudotojų pasiektas susitarimas dėl muto ir mokesčių.

(5) Garantuojama užtenkama suma kanalo išlaikymui ir jo pagerinimui.

(6) Ginčai tarp Egipto ir Sueso kanalo naudotojų sprendini de-rybų keliu.

Šis susitarimas prezidento Eisen-
hauerio širdyje suskambėjo padė-

kos maldos žodžiais. Tačiau ta pati širdis buvo greitai nuliūdinta ži-
nios, kad viešame Saugumo Tary-
bos posėdyje Vakarų patiekta rez-
oliucija, priimta 9 prieš du balsų
dauguma Sovietų veto buvo už-
blokuota. Priimtos rezoliucijos pir-
moji dalis išreiškė aukščiau pami-
nėtus šešius principus. Antrąje da-
lyje anglai ir prancūzai mėgino
praversti 18-kos tautų Londono
konferencijos nutarimus, kuriais
siekiama sutarptautinti Sueso ka-
nalo valdymą ir legalizuoti Sueso
Naudotojų Draugiją. Sovietai su
Jugoslaviais, balsavę prieš, parodė
komunistinio bloko vienybę ir pa-
ramą Egiptui. Sovietiškasis veto
pagaliau panaikino priimtos rezol-
iucijos vykdymą. Sovietiškasis ve-
to nėra naujiena. Jis buvo prama-
tytas ir lauktas.

Kyla tik klausimas, o kas to-
liau? Britai su prancūzais vis dar
galvoja apie jėgos panaudojimą
kaip paskutinę priemonę. Ameri-
ka yra griežtai nusistatiusi siekti
taikaus kanalo klausimo išsprendi-
mo. Jungtinių Tautų generalinis
sekretorius bando dar surasti ben-
drą bazę naujoms derbyboms tarp
Egipto ir Anglijos su Prancūzais. Abi
pusės yra kietai užsispyrusios ne-
atsisakyti savo reikalavimų. Susi-
tarimui vilčių nedaug. Nelabai
daug entuziasmo rodoma ir karui.
Sueso problema Jungtinių Tautų
posėdžių salėje pakibo ore.

**PASIBAIGĖ AMERIKOS KAT.
FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMAS**
Bostone, savaitės pabaigoje, vyko
Amerikos Rymo Katalikų Federacijos
suvažiavimas suvažiavimas. Suvažia-
vimas buvo baigtas šventąja valanda,
Bostono katedroje. Pamokslus pasakė
Bostono Arkivyskupas ir Kauno Vys-
kupas Aukiliūnas V. Brizgys.

**VICEPREZIDENTAS NIKSONAS SU
LIETUVIAIS**

Viceprezidentas Niksonas, praded-
damas rinkinėmis kompaniją, savo Ca-
lifornijos ūkyje priėmė vietos Lietu-
vius veikėjus ir su jais susitarė
visą šį fotografiją yra labai popul-
ari. Amerikos laikraščiuose. Viceprez-
dantas dar kartą patvirtino, kad Ameri-
kos vyriausybės daro ir darys visas
pastangas, kad nebūtų pripažintas
Lietuvos prijungimas prie Sovietų Są-
jungos ir kad Lietuva būtų laisva,
kad būtų grąžinti iš Sibiro ištremtieji
i Lietuvą.

**DIDELES KAUTYNES
JORDANO-IZRAELIO PASIENY**
Karinių ekspertų nuomone, perėję
ketvirtą dieną įvykusios kautynės tarp
Izraelio ir Jordano kariuomenės da-
linių, yra didžiausios nuo 1948 m. ara-
bų-žydų karo.

Kautynės pradėjo Izraelio kariuo-
menė, panaudodama sunkiąją artiler-
iją ir tankus. Kaip pranešama iš Tel-
Avivo, izraelitai įsiveržė maždaug 20
km. į Jordano teritoriją.

NEHRU KOMUNIZMO KLAUSIMU
Indijos min. pirmininkas Nehru,
kalbėdamas kongreso partijos susirin-
kime New Dehli, pareiškė, kad „yra
kvaila galvoti, kad komunizmas ga-
lėtų išspręsti Indijos problemas.“ To-
liau jis pabrėžė, kad „komunizmo ir
kongreso partijos tikslai gali būti
identiški, bet jų metodai yra skirtingi.“
Ar Indijos komunistų partija nori
pakartoti Indijos pilietinius karus, vy-
kusius Sovietų Sąjungoje Lenno lai-
kais.

Aldonai, Algii, Petri ir Emiliui SNARSKIAMS, jų brangiai
Mamytėi ir Žmonai
A. A. P. SNARSKIENEI
mirus, gilaus liūdesio valandoje, nuosirdžiai užjaučiame.
BALTIŲ ūsima

Australijos Antikomunistinės Darbo Partijos Skyriaus 'Lietuva' PROTESTAS

„Mūsų Pastogė“ Redakcijai,
„Tėviškės A du“ Redakcijai,
Vyriausiajam Lietuvos Išlaisvinimo
Komitetui

Australijos Antikomunistinės
Darbo Partijos Skyrius „Lietuva“
eiliniame savo susirinkime š. m.
spalio mėn. 7 d., apsvaustę „Mūsų
Pastogės“ š. m. rugsėjo mėn. 26
d., Nr. 39 (389), pusl. 3, p. Nemo
paširašytą straipsnį „Melbourni-

kiai apdūjomai“, kuriame prie-
kaštaujama Melbourne Apylinkės
Valdybai už pakvietimą į Tautos
šventės minėjimą Viktorijos Anti-
komunistinės Darbo Partijos lyde-
rio Mr. F. Scully ir beto dar tame
pačiame straipsnyje keliama koeg-
zistencinės propagandos minčių
vienbalsiai nutarė reaguoti, paskel-
biant spaudai šį viešą pareiškimą
— protestą.

**VICTORIJOS ANTIKOMUNISTŲ DARBO PARTIJOS LYDE-
RIO IR PARLAMENTARO MR. F. SCULLY PAKVIETIMO Į
TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMĄ PATEISINIMAS**

Visi Lietuvos vadavimo veiks-
niai, kaip ir paskutinis Melbourn
lietuvių bendruomenės susirinki-
mas, ragintie ragina laisvajame pa-
saulyje esančius lietuvius ieškoti
draugų gyvenamų kraštų piliečių
tarpe. Suradus draugų, informuoti
juos apie Lietuvos laisvinimo bylą
ir komunistų padarytas ir vis dar
tebedaromas mūsų tėvynei skriaus-
das, kviesti juos talkon mūsų kraš-
to vadavimo akcijose. Nuosirdžiai
vykdydami šį visą, be religijos ir
įsitikinimų skirtumą, priimtą ke-
lią mes pasiūlėme į Tautos šven-
tę pakviesti Lietuvos reikalus gerai
pažįstantį ir mums labai draugiš-
kai nusistatęs Viktorijos
Antikomunistinės Darbo Partijos
lyderį ir parlamentarą Mr. F. Scully.
Mr. F. Scully mielai su-
tikio, ir šventėje dalyvavo bei pa-
sakė reikšmingą sveikinimo žodį.
Tačiau p. Nemo, „Mūsų Pastogės“
39 nr., dėl šio pakvietimo išreiškė
viešą nepasitenkinimą, pradėjo mū-
sų bendruomenę agituoti prieš an-
tikomunistų partiją ir kaltina Apy-
linkės Valdybą, kodėl ji į grynai
lietuvišką šventę pakvietė australų
ir dar antikomunistą. Ponas Nemo
rašo: „Tautos šventės proga mi-
nėjimas buvo pakviestas Viktori-
jos antikomunistinės darbečių par-
tijos parlamentaras F. Scully. Ir
vis dėlto, atrodo, jį nereikėjo kviesti.
Tiesa, jis sveikino šventės pro-
gą, bet pagrindinė jo gaida buvo
australiškai lokalinė, o ne pasauli-
nės politikos minties, ne tik tokia

KOEGZISTENCINIS INFILTRACIJOS ŽENKLAI

Antras dalykas, prieš kurį mes
keliamo balsą ir norime įspėti vi-
sus taurius lietuvius jo saugotis,
yra p. Nemo atvirai pareikštos ko-
munistų pateisinamos mintys.
Autorius rašo: „Australijos vidaus
komunistai Lietuvos reikalui nesu-
daro pavojaus, bet priešingai —
paskatina australus budrumo dėl
Maskvos veiklos, iš kur visa ko-
munistinė tarptautinė veikla pa-
laikoma. Kas nori kovoti su ko-
munistiniu krašto viduje, turi įgy-
vendinti nedarbą, ligos, senatvės
draudimą, turi sudaryti sąlygas dėl
jų priežasčių kylančiam nuolatin-
iam baiminimuisi dėl rytojaus pa-
šalinio. Kuri politinė partija tą
Australijoje įgyvendins, toji bus
ir tikroji antikomunistinė partija.“
Šios p. Nemo mintys yra sąmonin-
gas ar nesąmoningas dabartinės

Hon. Frank Scully, M.L.A.

nebutų įnešusi disonanso į šią gry-
nų lietuvišką šventę. Pats Scully
nėra to mąsto nei asmenybė, nei
politikas, kad jis įstengtų reikiam-
ajai tokia į mus proga prabilti.“
Apgailėstaudami šį neapgalvo-
tą p. Nemo pasisakymą, mes pro-
testuojame prieš įžeidimą, padary-
tą šiuo straipsniu nuosirdžiam lietu-
vių draugui parlamentarui F.
Scully. Dauge mes reikiame pa-
sipiktinimą už neteisę ir tenden-
cingą Mr. F. Scully sveikinimo žo-
dį. Savo sveikinimo žodyje Mr. F.
Scully kalbėjo apie mūsų Tautos
šventę, kaip apie vieną garbingiausių
ir pasididžiutinių mūsų istori-
jos įvykių. Jis džiaugėsi mūsų at-
nešta į Australiją augsta europėjine
kultūra (žinoma, tik ne p. Nemo
straipsnyje pademon-
struota svečių priėmimo kultūra).
Jis priminė, kad mes esame nuken-
tę nuo komunizmo ir į šį kraštą
atvykome įeškodami naujos pasto-
gės. Bet ir šiame krašte komuniz-
mas grąsina sunaikinti demokrati-
nes laisves ir sugriauti jo krikščio-
niškąją kultūrą. Mes, kurie iš sa-
vo patirties pažįstame komuniz-
mą, galime geriausiai padėti jiems
kovoti su komunizmu. Jis tad ir
kvietė mus jungtis į bendrą kovą
prieš komunizmą už laisvę ir krikščio-
niškąją kultūrą. Ponas Nemo
šias p. F. Scully mintis pavadin-
davo „politiniu švietimu.“ Prieš šį p.
Nemo elgesį mes griežtai protes-
tuojame.

AUSTRALIŠKŲJŲ BICIULIŲ ĮŽEIDIMAS

Koks neapgalvotas ir pilnas
prieštaravimų yra p. Nemo straip-
nis, rodo ir šis ištrauka iš jo pirmo-
sios dalies: „Gyvenimas mus šian-
dien verčia ir su lenkais įeikoti
biciulystės, nes tenka išsivaduoti
iš Rusijos „globos“. Lygiai neiš-
mintinga būtų imti nekęsti rusų
dėl jų valdžios žygių. Antikomu-
nistai rusai yra, bent šiuo metu,
mūsų reikalo sąjungininkai. Tuo
labiau įeikoti mums tenka simpa-
tijų ir atamos vokiečių politinėse
partijose ir tautoje.“ Kaip galima
suprasti šiuos p. Nemo pasakinius,
mus įeikoti draugų lenkuose, an-
tikomunistuose rusuose, vokiečių
politinėse partijose, o atmesti ir
pasmerkti, kaip jis daro, australi-
kuosius antikomunistus, to krašto
žmones ir mūsų artimiausius drau-
gus ir biciulius, kuriame mes pa-
tyti gyvename ir esame prisiglau-
dę? Kodėl p. Nemo nekentė aus-
trališkųjų antikomunistų, o įeikoti
draugystės rusiškųjų? Mes protes-
tuojame prieš šį nepagrįstą, ne-
taktišką ir mums kenksmingą p.
Nemo pareiškimą ir reikalaujame
jį pasiaiškinti. Šis jo australi-
škųjų antikomunistų išskyrimas iš
mūsų tarpo turi turėti ko-
kį nors pagrindą, kurį mes norė-
tume žinoti ir dėl jo pasisakyti.
Jeigu p. Nemo pageidauja ir kitų
australiškųjų partijų mūsų šventės-
je, tai jis turi pasirūpinti susirasti jų
tarpe nuosirdžius Lietuvos reikalų
užtarėjus. Bet jis neturi teisės nie-
kinti tų, kurie yra mūsų nuosir-
dūs biciuliai.

KRASTO VALDYBOS NUSIKALTINIS

„Mūsų Pastogė“ yra Lietuvių
Bendruomenės oficiozas, už kurio
turinį atsako Krašto Valdyba. Mes
kaltiname dabartinę Krašto Valdy-
bą už jos apsilėidimą, kad tokios
rūšies straipsniai yra leidžiami
spausdinti Bendruomenės laikraš-
tyje. Antikomunistinės partijos
senatorius McManus ir tos partijos
parlamentaras F. Scully yra vienin-
teliai reikšmingi politikai, išdrįsę
pareikšti užuojautą lietuvių tautai
birželio įvykių minėjime Australi-
joje. Tai rodo, kad antikomu-
nistų partija žino apie įvykius Lietu-
voje ir juos seka ir domisi mūsų
išgyvenimais. Antikomunistų par-
tiją šiuo metu senate le-

KARDINOLAS IR EINSTEINAS

Vienas iš daugelio pasakojimų
apie neseniai mirusį kardinolą von
Faulhaber liečia jo susitikimą prieš
keletą metų su Albertu Einšteinu
(taip pat jau miręs).

— Aš gerbiu religiją, — sakė
profesorius — bet aš tikiu į mate-
matiką. Manau, kad Jūsų Eminen-
cija šiuo atveju pasisakysite at-
virkščiai, ar ne?

— Tamsta klystate — šypso-
damasis atsakė kardinolas. Kas
liečia mane, tiek religija, tiek ma-
tematika yra tik skirtingas išreiš-
kimas to paties dieviško tikslumo.

— Bet, Jūsų Eminencija, —
Einšteinas tęsė toliau, — jei ma-
tematikos mokslas kurį nors die-
ną įrodys, kad jo duomenys yra
priešingi religiniams įsitikinimams,
ką tada tamsta sakysite?

— Oh, — atsakė kardinolas
— aš nepaprastai gerbiu matemati-
ką, Herr Professor, ir aš esu tik-
ras, kad tuo atveju jūs, matema-
tikai, nenurimsite tol, kol surasite
savo klaidą.

**KRUVINOS RIAUSĖS
HONG-KONGE**

Dvi dienas užtrukusios riaušės
Hongkonge laikomos pažėmiais didžiau-
siais paskutinių dešimties metų bė-
gyje. Kowloon priemiestyje, kur įvy-
ko riaušės tarp komunistų ir antiko-
munistų kiniečių, padaryta daug nuo-
stolių, 26 žuostių, 176 sužeistų. Pa-
dėtį atstatė anglų policija ir kariuo-
menės įgula, kuri buvusi priversta at-
daryti ugnį į minią. Pasienio perėjimo
punktas Lowen tarp komunistinės
Kinijos teritorijos ir Hongkongo yra
akcinai uždaromas dėl vykstančių ne-
ramumų.

BALFO SUVAŽIAVIMAS

Lapkričio mėn. šaukiamas Balfos su-
važiavimas, kuriame bus apsvaustyti
tolimesnieji jo darbai. Balfas yra la-
bai daug nuadiręs per savo veiklos
metus. Paskutiniųjų kelių mėnesių
laikotarpįje surinko stambias sumas
Vaario 16 gimnazijos mokytojų al-
gomos apmokėti ir kitiems šalpos rei-
kalams.

Belgrado atlaidai

Apie ką Tito kalbėjosi su Sovie-
tų vadais savo „turistinėje kelio-
nėje“ į Krymą kol kas nepaiškę-
jo. Atrodo, kad Tito pasiliko sa-
vo tautinio komunizmo linijoje ir
pradėjo vartoti šia linkme platesnę
propagandą kitų Sovietų satelitų
tarpe. Iš visų satelitų kraštų ir kai
kurių Europos kraštų komunistų
patrijų delegacijos ir vadai pradė-
jo keliauti į Belgradą tartum į at-
laidus iš Tito komunistinės dvasios
pasisemti. Vos Tito suspėjo grįžti
namo, kaip jį aplankė Bulgarijos
ir Italijos komunistų delegacijos.
Ateinančioje savaitėje atvyksta
Vengrų delegacija ir Pekingo kari-
nė misija taip pat pakeliui į Bel-
gradą. Lenkijos ir Prancūzijos ko-
munistų delegacijos taip pat nu-
mato aplankyti Tito. Satelitų kra-

tų spauda atvirai giria Tito liniją
ir simpatizuoja jo tautiniam ko-
munistui. Kyla klausimas: Kodėl
Sovietų Sąjunga nesudraudžia sa-
vo satelitų? Ar Sovietai ištikio sa-
vo prarado kontrolę savo valdomuose
kraštuose, ar čia tik yra sudaryta
sukta sutartis su Tito, kuriam yra
patikėtas komunistinių partijų nau-
jojo, tautinė spalva nudažyto, Ko-
minterno organizavimo uždutis?
Mes manome, kad Tito yra įsipa-
reigojęs suorganizuoti naująjį tau-
tinį kominterną ir vesti Maskvai
palankią komunistų pergrupavimo
politiką. Šiuo metu negalima kal-
bėti apie principinį Tito ir Mas-
kvos nesutarimą. Jeigu jis atsiras-
tų, tai Sovietai nieku būdu nelei-
sų savo satelitų draugauti su Tito.

Liet. Antikomunistai

Prieš kurį laiką Australijos lie-
tuviškoje spaudoje buvo paskelb-
ta, kad Melbourne įsikūrė antiko-
munistinės darbo partijos lietuvių
skyrius „Lietuva“. Kaip įprasta,
mes nekreipėme daug dėmesio į
šią žinią, nes mes nesirijame da-
lyvauti šio krašto politinėse grum-
tynėse. Taip šį žinią ir būtų išdi-
lusi mums iš atminties, jeigu ne-
būtų pasirodęs ilgas Antikomunis-
tų Darbo Partijos Skyriaus „Lietu-
va“ prieš Nemo rašinį, tilpusį
„Mūsų Pastogėje“ protestas. Šis
lietuvių antikomunistų protestas
rodo, kad mūsų vyrai nepaliko lie-
tuviškų reikalų nuošalyje, bet jie
seka mūsų gyvenimą ir, laikyda-
miesi savo uždavinio — kovoti su
komunizmu, reaguoja į tuos rei-
šinius, kurie jiems atrodo yra ta-

pę komunistinės infiltracijos au-
tuviškoje spaudoje buvo paskelb-
ta, kad Melbourne įsikūrė antiko-
munistinės darbo partijos lietuvių
skyrius „Lietuva“. Kaip įprasta,
mes nekreipėme daug dėmesio į
šią žinią, nes mes nesirijame da-
lyvauti šio krašto politinėse grum-
tynėse. Taip šį žinią ir būtų išdi-
lusi mums iš atminties, jeigu ne-
būtų pasirodęs ilgas Antikomunis-
tų Darbo Partijos Skyriaus „Lietu-
va“ prieš Nemo rašinį, tilpusį
„Mūsų Pastogėje“ protestas. Šis
lietuvių antikomunistų protestas
rodo, kad mūsų vyrai nepaliko lie-
tuviškų reikalų nuošalyje, bet jie
seka mūsų gyvenimą ir, laikyda-
miesi savo uždavinio — kovoti su
komunizmu, reaguoja į tuos rei-
šinius, kurie jiems atrodo yra ta-

Pirm-ninkas, J. Subačius,
Sekretorius, J. Vaitiekūnas.

TEVIŠKĖS AIDAI

S A V A I T R A Š T I S

Laikraštį tvarko Redakcinė Komitėja. Redaktorius — kun. dr. P. Bačnė, Catholic Presbyter, Hardy St., West Preston, Vic. Tel. JU2586.

Prenumeratų kaina metams: £2/10/-. Kituose kraštuose \$5. Atskiras numeris 1/-. Prenumeratų adresuoti: Tėviškos Aidai, 24 Ifrla st., St. Melbourne, Vic. Administr. tel: MX1859. Skelbimai už skilties colį 8/.

Nuolatinis ams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožūra.

IDOMUS KLAUSIMAI

Kl. — Religijų yra daug, bet tik viena tėra tikra. Koks yra geriausias ir tikriausias kelias išspręsti, kuri yra tikroji ir Kristaus įsteigtoji religija?

Ats. — Problemą galėtume išspręsti įvairiai. Pats paprasčiausias ir suprantamiausias yra istorinis kelias. Bažnyčią įsteigė Kristus, ir pasakė, kad „jos nė pragaros vartai nenuvalgės“, ir jis pats joje pasiliko „iki pasaulio pabaigos“. Bažnyčia (suprantama kaip religija) turi ir šiandien pasaulį tebebuti, kaip ji turėjo būti visais laikais, nuo pat Kristaus gyvenimo žemėje. Religijos, kurios atsirado keletą ar keliolika šimtmečių po Kristaus, žinoma, negali vadintis tikromis ir Kristaus įsteigtomis religijomis.

Kl. — Ar visos krikščioniškosios bažnyčios drauge pasaulį kaip tik nesudaro vienos, visuotinės, ir katalikiškos bažnyčios?

Ats. — Jei taip būtų, tai Kristus tokią bažnyčią ir būtų įsteigęs. Jei kiekviena krikščioniška vadinama bažnyčia būtų dalis tikrosios Bažnyčios, tai išeity, kad Kristus įsteigtoji Bažnyčia pati sau prieštarauja, kaip viena krikščioniška bažnyčia prieštarauja kitai. Kristus — Tiesą ir Amžinojo Išminties todėl tik vieną Bažnyčią įsteigė.

Kl. — Ar mes negalime įvairias krikščionybės formas pavadinti tik skirtingais ir tą pačią tiesą požiūriais, ir religiniai skirtumai būtų lengvai išspręsti?

Ats. — Sutinku, kad į kiekvieną tiesą galima skirtingai, tai yra, įvairiais požiūriais aiškinti bei nagrinėti, bet nesutinku, kad aiškiniamas pakeistų pačią tiesą. Negalima sakyti, kad visai priešingai kokią tiesą tik žmonės yra į tą pačią tiesą žiūri skirtingais požiūriais. Kas yra teisinga, negali būti kartu ir klaidinga, ir priešinga. Jei protestantas, pav., saks, kad šv. Mišios yra piktžodžiavimas, o katalikas — kad tai krikščioniškoji religija Dievo garbinimo veiksmas, bus dvi priešingybės, o ne skirtingi požiūriai į tą pačią tiesą. Sutiksit, manau, kad toks galvojimas neatitinka logikos reikalavimų.

Kl. — Ar, kalbant apie bažnyčias, nereikėtų žiūrėti daugiau panašumų, o ne skirtumų?

Ats. — Svarstydami bažnyčių problemą, mes labiau atkreipiame dėmesį į skirtumus. Tai darydami, prieiname išvados, kad vidiniai religijos

skirtumai toli pralenkia išorinius skirtumus. Išoriniai skirtumai dažnai slepia ir esminius skirtumus. Katalikai niekuomet nesutiks esminių tiesų pakeisti į neesmines. Kol kitos religijos nepriims Katalikų Bažnyčios esminės ir pagrindinės doktrinos, apeigų bei disciplinų, veltui kalbėsime ir lauksim, kad bažnyčios susivienytų.

Kl. — Ar vienos žymės — tikėjimo į Dievą — neužtektų, ir tai sudarytų vieną religiją pasaulyje?

Ats. — NeN. Mahometonai, žydai ir krikščionys — visi tiki į Dievą, bet tačiau yra trys skirtingos

Anonimine alkoholiku sąjunga

Viena didžiųjų nelaimių yra įprotis gerti alkoholį. Ji virsta į ga, kuri vadinama alkoholizmu. Bandymai gydyti alkoholiką pasirodė nelabai sėkmingi. Yra vaistų, kuriuos priėmus, ir po jų išgėrus alkoholio, žmogus labai serga ir vemia. Po tokios „ligos“ alkoholikas ilgesnį laiką yra išgydytas ir bjo gerti, nors labai nori. Tuomet jis pradeda vengti imti vaistų ir, pasibaigus vaistų veikimui, jis vėl geria. Amerikoje yra įkurta draugija, kuri greitai laiku papl to visame pasaulyje ir yra vadinama Anonimine Alkoholikų Sąjunga (Alcoholics Anonymous). Ši sąjunga gydo alkoholikus ne vaistais, bet stengdamasi jiems parodyti jų įpročio blogybę. Šios sąjungos nariai susirenka kas savaitę į vieną vietą ir ten kiekvienas atvira pasako, kaip jis įprotis gerti, ir kad jis dabar negali nuo gėrimo su-

VISIEMS ATEITININKAMS SENDRAUGIAMS

Ateitininkų Federacijos Valdyba 1955 gruodžio 9 d. posėdyje, kartu su Ateitininkų Salpos Fondo Valdyba, svarstė ateitininkų salpos reikalus ir nutarė Ateitininkų Salpos veiklą priderinti prie naujos Ateitininkų Federacijos Konsultacijos Str. 36-42.

Tame pačiame posėdyje Ateitininkų Federacijos Valdyba, pasiremdama At-kų Federacijos 40 konstitucijos str., sudarė ir trejiems metams patvirtintą naują Ateitininkų Salpos Fondo Valdybą tokios sudėties: Prel. J. Balkūnas, Fondo Valdytojas, Dr. B. Radziva-revičius, išdininkas, P. Vainauskas, valdybos narys. ASF Valdyba 1956 vasario 28 d. priėmė A. S. n. s., valdytojas pavaduotojas, P. Minkūnas, sekretorius, J. Jurevičius, išdininkas, P. Vainauskas, valdybos narys. ASF Valdyba 1956 vasario 28 d. priėmė A. S.

Fondo veiklos statutą, kurį Federacijos valdyba 1956 kovo 6 d. posėdyje patvirtino. Fondo Valdyba savo kadencija pradėjo balandžio 1 d.

Nuo šiol ASF Fondas veiks Ateitininkų Federacijos Valdybos žinioje ir telks lėšas mokslus einančiam paremti ateitininkiškam jaunimui, kurį veikliai pasireiškia lietuvių katalikų visuomenėje. Visos katalikiškos visuomenės rūpestis turi būti ateitininkijos širdis — mokslus einantis katalikiškas jaunimas. Mokslus einančio katalikiško jaunimo eilėse bręsta ateities veikėjai. ASF Valdybos, o kartu ir visų ateitininkų sendraugų uždavinys, rūpintis ir sudaryti sąlygas visiems ateitininkams, studentams bei moksleiviams tęsti mokslus, juo labiau tiems, kurie dėl lėšų stokos turėtų palikti universiteto suolą ir eiti dirbti į fabriką. ASF nariais, pagal naują Ateitininkų Federacijos Konstituciją, tampa visi ateitininkai sendraugiai. Fondo nariu gali būti taip pat kiekvienas ateitininkas ir kiekvienas katalikas ASF statuto numatyta tvarka.

Be to, ASF Fondas gali turėti garbės narių (mecenatų). Juo gali būti kiekvienas fizinis ar teisinis asmuo, paaukojęs fondui ne mažiau kaip penkis šimtus dolerių, arba jų atitinkmenį kita valiuta. Gi fondo nariais rėmėjais gali būti taip pat kiekvienas fizinis ar teisinis asmuo, paaukojęs fondui ne mažiau kaip šimtą dolerių ar kita valiuta. Fondo Valdyba ateitininkams sendraugiams ir kitiems fondo nariams nustatė metinį mokesčių 3 dol. Fondo valdyba mano, kad tai nėra nepakeliamas pareiga. ASF Valdyba šiuo pirmuoju savo ap-

● Scena iš filmo „Til Cry Tomorrow“, kurį pasakoja vienos alkoholiškos moters istorija. Alkoholišką valdina Susana Hayward

linkraščiu kreipiasi į visus ateitininkus sendraugius ir visą katalikišką visuomenę, prašydama jos darbą paremti ir materialiai ir moraliai.

Studentai bei moksleiviai ateitininkai, nori gauti iš ASF mokslui eit finansinės paramos, prašymus siunčia ASF Fondo Valdytojai: Prel. J. Balkūnas, 64-14 56th Rd., Maspeth 78, L. I. N. Y., statuto numatyta tvarka.

Nario mokesčius ir kitus Fondui įnašus visi nariai prašomi siųsti ASF Fondo išdininkui: J. Jurevičius, 472 Cleveland St., Brooklyn 8, N. Y.

Ateitininkų Salpos Fondas per savo veikimo laiką nuo 1948 m. yra sušelpęs per 30 studentų ateitininkų JAV, Kanadoje, Vokietijoje bei Pietų Amerikoje. Tam reikalui yra išleides apie 10.000 dol.

Iki šiol ASF Fondo nariais buvo tik apie 200 ateitininkų sendraugų. Tuo tarpu ateitininkų sendraugų JAV ir Kanadoje yra apie 700.

ASF Fondo Valdyba, pasitikėdama, kad nuo šiol visi ateitininkai sendraugiai savo pareigą uoliai atliks ir savo įnašus ASF Fondui sumokės, nutarė įnašų mokesčių sumažinti iki 3 dol. ir ateitininkiško mokslo einancio jaunimo salpos našta paskirstyti ant visų ateitininkų sendraugų pečių. Ta našta bus lengvesnė ir susidarys reikiama suma ateitininkiškam jaunimui paremti.

Mes nuoširdžiai tikime, kad visų bendras darbas ir gilus reikalo supratimas mums palengvins eiti pasiimtas pareigas ir sudarys galimybes atlikti tuos uždavinius, kuriems ASF Fondas yra skirtas.

Sis aplinkraštis yra siunčiamas visiems ateitininkams sendraugiams ir studentams. Ateitininkiškas solidarumas reikalauja, kad į ASF Fondo Valdybos prašymą atsiliptų visi ateitininkai sendraugiai ir savo įnašais paremtų mokslus einancio ateitininkiško jaunimo salpą.

Priimkite mūsų gilią pagarbą ir nuoširdžią padėką už visokią paramą mūsų darbe.

Prel. Jonas Balkūnas, Fondo Valdytojas; Dr. Bronius Radziva-nas, Valdytojo Pavaduotojas; Petras Minkūnas, Sekretorius; Zenonas Jurevičius, Išdininkas; Pranas Vainauskas, Valdybos narys.

New York, N.Y., 1956 gegužės 15 d.

Vienai senutei Vokietijoje dingo taupomoji dėžutė su 1000 markių. Paašikėjo, kad minėta „taupomoji dėžutė“ buvo senas sijonas, kurį jos dukterėčia atidavė nepažįstamam skudurų rinkėjui, nieko nežinodama apie senojos drabužio „brangų turinį“.

● Sv. Pranciškus ir Gubbio vilkas

Brolis Vilkas

Sv. Pranciškus Asyžietis buvo didelis gyvulių draugas. Gyvuliai, paukščiai ir žuvys buvo jo mieli draugai ir broliai, kuriems sv. Pranciškus sakydavo pamokslus. Viena įdomiausių istorijų apie sv. Prancišką būtytę su gyvuliais yra Gubbio vilko istorija. Gubb'o apylinkėje stautėjo piktas ir didelis vilkas. Apylinkės žmonės ir labai bijojo. Vieną kartą sv. Pranciškus sėdėjo pamiskėje ir iš misko tankumos išnirio Gubbio pabaisa — piliakastis vilkas. Pamatęs vilką sv. Pranciškus sušuko jam: „Eik sen, broli vilke,“ ir jį peržegnojo. „Kristaus vardu, aš prašau tave, nelaryk ne man,

nei niekam kitam pikta.“ Vilkas, išgirdęs tokį sv. Prancišką pamokymą, lėtai prisiartino prie šventojo, atsisėdo ir padavė savo stiprą leteną, lyg sveikindamasis ar patv rindamas padarytą sutartį. Ir nenuostabu, nuo to laiko Gubbio pabaisa liovėsi kenkęs žmonėms. Jis lydėdavo ir gėdavo sv. Prancišką nuo užpuolkių, imdavo maistą iš mažų vaikų ir moterų rankų. Taip jis sulaukė senatvės ir pasiliko ištikimas duotam savo pažadėjimui būti doru. Sv. Pranciškus jį vadino broliu vilku. Jėdu mylėjo vienas antrą, kaip tikri brolai.

Popiežiaus Zodis Vokieciu Kataliku Dienoms

PLACIAI KOMENTUOJAMAS SPAUDOJE

Daugelis laikraščių savo vedamuose pateikia daug ištraukų iš Sv. Tėvo per radiją pasakytos kalbos Koelno Katalikų Dienų progai.

Laikraštis „Die Welt“ straipsnyje „Ribos“ sako, kad krikščioniškosios bažnyčios turi atlaikyti smarkios kovos bangas, kurios atrieda iš rytų. „Jie kenčia ir kovoją už mus visus. Todėl visi Vakarai su dideliu susidomėjimu klausys Popiežiaus žodžių, kuriuos jis kalbės Koelno Katalikų Dienų dalyviams. „Tarp bolševizmo ir laisvojo pasaulio sugyvenimo yra ribos. Taika tik tada gali būti tvirta, jeigu ji bus padaryta. Laisvės dvasioje.“ Bet šitai rytams yra negalima, nes jie tik tokios taikos nori, kurioje kiti turį jiems pasiduoti. Bet tokia taika mums būtų nepakeliamą. Todėl gal būt bus valstybių koegzistencija, bet vykš nuolatinė dvasinė kova. Ši kova iš mūsų reikalauja didelės įtampos, pasiaukojimo ir budrumo. Šios kovos pirmose linijose stovi krikščioniškųjų bažnyčių vadovaujantys jėgos.“

Kitas vokiečių laikraštis „Die Frankfurter Allgemeine“ straipsnyje „Koegzistencija“ pabrėžia, kad Pijus XII daugeliui ir ne ka-

talikams mūsų laikais yra viena gerbtiniausių asmenybių. Kai Popiežius Pijus XII į Sovietų pasiūlymą geresnių santykių su Vatikanu savo atsakymui pasirinko Koelno Katalikų Dienų forumą, tai šiuo būdu jis norėjo pabrėžti, kad ši atsakymą duoda ne vien tik „Vatikanas“, bet viso pasaulio Bažnyčia. „Laisvės sąlyga, kurią Pijus XII paminėjo, kad būtina koegzistencijos sąlyga“ sako laikraštis, yra daugiau ne vien tik sąlyga taikiam Bažnyčios gyvenimui antireliginėje valstybėje. Ji yra politinės taikos pagrindas tarp įvairių susigrupavimų. Gerai suprata ji yra vadovas mūsų tautinio klausimo išsprendimui“.

TARPTAUTINIS ŠEIMŲ KONGRESAS

Hagoje atidarytas tarptautinis šeimų kongresas, kurs numato svarstyti dvi šeimų problemas: kai mo šeimos klausimai ir šeimų atostogų klausimas. Šiame kongrese yra atstovaujamos 31 valstybės. 15 tarptautinių organizacijų yra atsiuntę savo atstovus. Kongrese dalyvauja 400 asmenų. Jų tarpe yra ir Sovietų Sąjungos atstovai.

RAMUNĖ

J. SVABAITE

(3)

Ramunė tikrai daug kas neaišku, bet ji klauso tyli ir susikaupusi. Na, ji nieko daugiau neklausinė, ji mato, kaip tėvelio lūpos virpa. Ji nenori jo tokiam liūdno.

Kai jis bučiuoja šlopiantį nuo besiveržiančių asarų jos veiduką, Ramunė sako:

— Tėveli, labanaktukas. . . Aš taip noriu miego. . . — ji nuduoda labai pavargusį ir, kai tėvelis išeina, įsikniaubusi į pagalvę, ilgai ir gaudžiai verkia.

Ramunė nepajėgė atsikelti. Visur taip tylu, taip ramu. . . Tik lauke kartais sušypsai anksit atsidubęs paukštukas. Už tvoros, Rainių kieme, burkuoja vienas karvelis. Kiti dar snaudžia, tinginiai, mąsto Ramunė, prapliūsi vieną akį, žiūri į šviesos ruožą tarp langinių. Šiandien sekmadienis, ji gali ilgiau pamiegoti ir abudu tėveliai namie. Ramunė atmerkia kitą akį ir nusiliovauja. Dabar ji ima traukti į save kiekvieną bundancio vasaros ryto garą.

Jau girdėti, kaip tėvelis vartosi lovoje, kartais negarsiai sušnarpšdamas. O gal nubėgti pas juodu? Taip daryti uždrausta, bet ar gali iškęsti nenubėgus basomis kojomis į tėveliui miegamajį, neįlindus į patį vidurį apkabinti šiltą mamytės kaklą ir pakutenti tėveliui pažastukes! . . . Paskui, išbučiavęs vieną, išbučiavęs antrą, įsikniaubus minkštuose pataluose vėl saldžiai už-

migti, ir, atsidubus matyti prieš save linksma mamytės veidą, kai ji atneša į lovą garuojantį karštos kavos puodelį. . .

Bet ji nediršta. . . Taip tylu, kad norisi vėl miegoti. . .

Ramunė pakelia galvą: kvepia! Išsokusi iš lovos basnirčia pribėga prie lango ir pamažu ji praveria. Tai dėdė Motiejus taip anksti verda pietus, nes jie visi važiuos į pajūrį!

Ji vėl palenda po antklodę. Kiek laiko? Greitai reikės keltis, nes reikią važiuoti į mokyklą. Dėdė Jonas sekmadieniais moko vaikus lietuviškai.

Dėdės Jono, viduriniojo savo amžiumi iš trijų Rainių, ji nediršta vadinti dėde. Nes jis yra mokytojas. Taip maišydamosi kalboje, ji kartais ji vadina „ponas“, kartais „ponas mokytojas“, o „dėde Jonai“ išsprudus, ji paraudusi nuleidžia galvutę, iš ko visiems gražaus juoko. . .

Kiekvieną sekmadienio rytą jis paima Ramunę už rankutės ir vedasi prie didelio žalio autobuso, kuris juos nuveža miestan į mokyklą. Kartu važiuoja ir Dalia su Stasiuku. Kokia kancija kartais ta kelionė, sako Dalia, nes mokytojas nė išsižioti jiems neleidžia angliškai; jie dūsaudami praryja angliškus žodžius, neramiai dairydami į kelią: „kada gi, pagaliau, nuvažiuosim?“ . . . Tačiau viskas pasibaigia gerai, kokiame kamputinį susiję, jie patyliškai pasišnibžda, pasišnibžda, paskui vėl greitai išsibarstę kalbasi gražiai ir aiškiai lietuviškai. . .

Dėdė Jonas Ramunei — tai karalaitis iš pasakų miesto. Jisai turi stebuklingas rankas ir

balsą, balsą! Kaip jis dainuoja, o kaip moka švilpti! Atrodo, medžiūose švilpia neregėti paukščiai. . . Stasiukas Ramunei galįs prisiekti, kad mokytojas turįs užburtą švilpinę.

Sodas jo rankų darbas! Tai tikras miškas! „Pasidarysiu čia sau Lietuvos kampelį“, sakydavo jis dirbdamas ir visą liuoslaikį praleisdavo savo sode. Ir viename krašte tarp alvų krūmų, jis padarė mažą kopytėlę su Jėzuliu nešančiu kryžį ir nedidelį iš velėnų suoliuką.

Iš abiejų tako pusių auga keturiasdešimt penkioms rūšys jurginų, o visas darželio priekis apodintas rūtomis ir nasturkais.

Dėdė Jonas pats pasidarė smuika ir iš jo išgauna gražiausias melodijas. Vakaraus jis taip liūdnei smuikuoja, kad gali verkti, taip spaudžia širdytę. . .

Tėvelis sako, dėdė Jonas palikęs Lietuvoje savo sužadėtinę. . .

„Užmerkusi akutes, Ramunė tartum mato tą jo sužadėtinę, išblyškusi plonu veidu, įsisupusi ilgą baltą drabužį, kaip vaidilutę, ir su vėliuonu ant palaidų geltonų plaukų. . . Rankose ji laiko šventąją ugnį.“

Ugnis neturi užgesti tol, kol dėdė Jonas griši. Visi myli mokytoją, o labiausiai Ramunę. Niekas nemoka taip gražiai papasakoti apie Lietuvą, kaip jis.

Ir, pusiau sapnuodama, Ramunė mato linksmą žvengiančius baltus senovės lietuvių žirgus, skambinančius kanklėmis senus, pražilusius viadilas, amžinai tylinčias liūdnas vaidilutes, blizgančius barzdotojų kareivių šalmus. . .

Ji žiūri tamsiai mėlynomis, plačiais išplėtomis akimis į mokytoją ir mato jame tikrąjį senovės didvyrį. . . Koks jis augštas, placiapeitis ir stiprus! Toks stiprus yra gal tik tėvelis. . .

Ji paprašys savo mokytojo, jis pasiims šalmą ir ietį, nukeliaus į Lietuvą ir išvaduos Sauliuką. . .

Ponia Janulienė eina melžti karvę. Jos storus šlaunys mėčioja į šalis ir ji eina truputį lingudama į šonus. Raudoni jėgusios blauzdos blizga. Barška kibirėlis judėdamas į šalis nes ponia Janulienė skuba. Po smakru ji pasirūšusi skarelę, ir užsismaukusį ją kiek ant akių, nes kartais įsismaginusi rudoji užkerta uodegą ir per veidą.

Dėdė Pranulis ne melžia karvės. Jam užtenka skalbimo ir tvarkymoš kambariuose; be to jis ir prie tinginio. . . Tik labai jau mėgsta būti mokomas ir, kai dėdė Motiejus barasi, viską daro atbulai.

Jau iš pradžios, kai tik dėdės Rainiai nupirko karvę, buvo nuspręsta, kad ją melš dėdė Pranulis.

— Tai lengviausias darbas, — įtikinėjo Motiejus, pats nuo savęs kratydamasis tos minties. — Tai pabandyk tu! — atšovė Pranulis, kuris buvo jauniausias, truputį vyresniųjų brolių išlepintas ir šito darbo niekada nebandęs net pas mamą Lietuvioje.

— Na ir pabandysiu, ar aš nemelžęs Skriaudų, atostogaudamas! . . . Pamatysi kaip lengva!

Apie dėdė Joną, kaip mokytoją nebuvo ir

kalbos. . .

Taip jie ir nuėjo į pievą, kur ganėsi niekieno nesaugoma ir neskrudžiama rudamargė. Dėdė Motiejus ėjo pirmas. Paskui ji iškilmingai sekė Ramunę, paskui visi Januliukai, abu dėdės Rainiai, tėvelis, mamytė ir ponas Janulis.

Dėdė Motiejus buvo apsiavęs lakuotais batais ir naujai išlaidydomis kelnėmis. . .

Karvę laikė dėdė Pranulis, o tėvelis baidė muses.

— Karvute, karvute, — atsargiai ir švelniai kalbindamas artinosi dėdė Motiejus. Vincukas sušnibždėjo tėveliui į ausį „O ar šita karvė supranta ir lietuviškai?“

Dėdė Motiejus pasilenkė ir pradėjo spausti šiltus karvės spėnius. Iš pat pradžios jis jau prisimelžė sau rankovę, o paskui atsitiko kažkas nepaprasto! Karvė kad metėsi į priekį! Tarkštelėjo virdamas kibiras, dėdė Motiejus pašoko ir netekęs lygsvaros, įsistojo į čia pat lyg tyčiomis po kojų pasitaikiusią šiltą bandutę. . .

Visi kvatojosi ir ilgai nešiojo tą nuotyki, o Ramunė pirmą kartą matė dėdė Motiejų taip supykusį. . .

Po to atsitikimo karvę melžti pasisiūlė ponia Janulienė. . .

Šiandien Ramunės eilė baidyti muses. Ji eina šalia ponios Janulienės, šokinėdama per aukštas žoles, rankose laikydama ilgą lapuotą šaką.

Kiti vaikai išsiriikiavę jau laukia saldaus pieno. . .

(Bus daugiau)

Dar gyva Dr. Vinco Kudirkos sesuo

Nors jau už dviejų metų švęsimė 100 metų sukaktį nuo Lietuvos Himno autoriaus dr. Vinco Kudirkos gimimo, dar yra gyva jo jauniausioji sesuo.

Čia patiekiami santrauką su ja pasikalbėjimo, kurį prieš porą savaitių paskelbė Čikagos lietuvių dienraščio "Draugo" kultūrinio priedo redaktorius dr. J. Prunskis.

Emilija Lietuvninkienė, vienintelė gyva dr. Vinco Kudirkos šeimos narė, turi jau 68 metus amžiaus, bet dar greita ir žvali. Ji dirba ir šeiminkauja savo dukters bei žento namuose Čikagoje, Amerikoje. Iš viso ji turi du sūnus ir tris dukteris, todėl yra viskuo gerai aprūpinta ir patenkinta.

Emilija yra dr. Vinco sesuo, to paties tėvo, tik kitos motinos. Vincas buvo pirmasis sūnus Motiejiaus Kudirkos, kuris iš pirmosios žmonos dar turėjo dukterį Uršulę, o iš antrosios žmonos — Agnietę, Motiejų, Marijonėlę, Onutę, Joną ir pasikalbėjimo dalyvę Emiliją.

— **Daug ką atsimenate apie savo brolių dr. Vincą Kudirką?**

— Kai jis mirė, aš turėjau tik 10 metų. Kiek aš atsimenu, jis vis gyvenė Naumiestyje. Su tėvu tada jo santykiai jau buvo geri. Tėvas nuvažiuodavo jį aplankyti, nuveždavo kokių produktų.

— **Ar parvažiuodavo dr. Vincas į namus?**

— Du kartu, gerai prisimenu, buvo parvažiavę. Mūdiems su broliu parvežė puikias dėžutes pašaliam sudėti, kad kiti vaikai mokykloje neturėtų. Vincas jau tada

sirgo, tai būdamas namie pasėdėdavo kur sode, pagulinėdavo seklyčioje. Jau nedirbdavo. Ligos pagautas, sunkiai alsuodavo. Išblyškęs, sudžiuvęs jau buvo, labai blogai atrodė. Jau jam sunku buvo ir kalbėti. Į namus jį parsiveždavo tėvas, patsai ir vėl nuveždavo. Pradėjo džiūti sirgti sesuo, tai buvo jos aplankyti, pasakė namiškiams, kad ji nepagys. Paskutinę vasarą prieš savo mirtį Vincas buvo dar atvažiavęs, o rudenį ir mirė.

— **Ar teko jums skaityti Vinco raštų?**

— Mokykloje mus tik rusiškai mokė skaityti. Lietuviškai išmokau skaityti tik paaugusi. Lietuvoje jau buvau įsigijusi Vinco raštus, bet ne visus. Turiu juos čionai. Paskaitau. Idomu, kaip ten apie tuos viršininkus rašo, idomūs Tiltos atsiminimai.

— **Ką tėvas pasakodavo apie Vincą?**

— Kai Vincas pametė seminarą, tai tėvas pykosi su Vincu. Buvo net testamentą įrašęs, kad Vincui dalies nepriklauso. Vėliau susitaikė ir Vincą mylėjo. Pas mus sode būdavo vyšnių, tai jų mumų neleidavo tėvas paliesti. Liepdavo tik nuo varnų ginti. Vyšniais nušauktas, veždavo sergančiam Vincui. Tėvas mirė kokiąs keturias savaites prieš Vincą mirtį.

— **Ar namie kalbėdavo apie Vinco rašymą, ar vertindavo jo darbą?**

— O, taip, Sesuo pasakojo, kad rusų laikais tėvas, bijodamas žandarų, Vincą drausdavo nuo tų ra-

tų, bet paskiau jau buvo kitaip.

— **Kada jūs pirmą kartą išgirdote himną "Lietuva tėvynė mūsų"?**

— Pirmą kartą išgirdau 1908 metais. Tada kun. Tomas Žilinskas ir kun. Astrauskas su jaunimu ruošė vakarėlį. Aš tada dainavau chore. Mus pradėjo mokinti himną "Lietuva tėvynė mūsų". Žinojau, kad tai brolio sukurtas. Visiems labai patiko. Kalbėdavo du kartu pagiedojame, o paskiau rusai uždraudė tą himną giedoti.

— **Kai Vincas mirė, kur jo laikai liko?**

— Vincas nebuvo turtingas. Nedaug kas liko. Į pabaigą jis buvo tiek neturtingas, kad jį reikėjo šelpti su maistu. Sesuo veždavo jam rūkytąs kiaulienos kumpius. Vincą pašelpdavo jaunesni kunigai. Žinau, kad prieš mirtį Vincas pats šaukėsi kunigo.

Lietuviskame gyvenime

Kalbėdamas apie kultūrinę Amerikos Lietuvių Bendruomenės veiklą, jos centro valdybos pirmininkas Stasys Barzdukas tarp kitko davė šitokį atsakymą į "Draugo" bendradarbio teigimą: "Bet yra Bendruomenės darbu nepatenkintų, jį kritikuojančių ir net niekinančių."

"Taip, yra. Tačiau tie kurie yra nepatenkinti, gali konkrečiai parodyti, kaip reikia geriau dirbti. Visi Bendruomenės organai yra renkami demokratiškai būdu. Kiekvienas, kas tik nori dirbti, čia gali būti kandidatu pasiūlytas ir, jei tik turi rinkų pasitikėjimą, jį bet kurį Bendruomenės organą išrinktas. Tad tegaliu tik pageidauti: eikite ir dirbkite, prašome."

Lygiai pageidaujamas ir darbo vertinimas. Niekas nėra tobulas, tad ir darbas negali būti dirbamas be trūkumų. Kritikos uždavinys yra parodyti dirbamojo darbo pliusus ir minusus. Todėl jį ne tik lau-

giama, bet ir būna. Iš konstruktyvios kritikos dirbantieji visados mokosi.

Visa bėda tėra tik ta, kad tokios kritikos lietuviškame mūsų gyvenime iš tikrųjų tėra mažai. Mes daugiausia tebeiname dviejų kraštutinumų keliais: "savuosius" perdėtai giriamo, "svetimuosius" perdėtai peikiamo. Šis mūsų politinei kovai toks būdingas primityvizmo reiškinyje politikuojančių mūsų spaudos bendradarbių pernešamas ir į kultūrinį mūsų gyvenimą. Jie paprastai žiūri ne to, kas yra daroma, bet jį tai, kas daro. Jei ne "mūsų" žmonės — smokime! Ir smogiama su visu primityvaus fanatizmo beatodairišku. Tokio apspaudymo pasitaikė ir kultūros kongresą bei dainų šventę vertinant. Kaip aiškėja, spaudėsi žmonės, patys net kultūros kongrese nebuvę! Tai tik rodo, koks dar pasibaisėtina žemas mūsų kultūrinis ir moralinis lygis. Juo skaudžiau, kad kaipuri mūsų spauda jį mielai palaiko."

ATVYKUSIEJI PASAKOJĄ

(Elta). Į Vokietiją iš Klaipėdos krašto atvyko šie asmenys: iš Jonaičių, Emma ir Hedi Knoop, iš Kuglonų, Karl Zimmermann; iš Klaipėdos, A. Ruhnke, Lidija Zills ir Kurt Zills. Pirmiau iš Kauon 7 asmenys ir 1 pora, O per Friedlandą į Vak. Vokietiją atvyko buv. belaisvių ir internuotų civilių, kurių vienas net iš Didžiosios Lietuvos. Šie asmenys yra buvę Vorkutos kasyklose, per Potmą pasiūti į Vokovą. Atvykusieji atvežė naujų vertingų žinių apie padėtį pavergetoje tėvynėje.

● **Nepriklausomybės laikais** Kaune pastatytosios universiteto klinika yra tikrai pasididžiavimas visoje Sov. Sąjungoje. Jomis bolševikai nepaprastai didžiuojasi, nors tai ir ne jų nuopelnas. Klinikų direktorius yra vyr. gydytojas P. Ja-

šinskas, vyr. gyd. prof. P. Mažylis, gyd. J. Jocius ir chirurgas A. Stropus. Daug med. studentų, seserų, akušerių, mokyklos mokinių dirba klinikoje.

Daromos plaučių ir širdies operacijos. Eksperimentinės medicinos instituto direktorius yra buv. sveikatos apsaugos komisaras V. Gir-dzijauskas.

Dermatologijos institutui vadovauja prof. B. Sideravičius.

Įnž. Pr. Guzevičiaus metodu, Kauno vaistų gamyklose gaminama vaistai reguliuoti kraujo spaudimą. Tačiau visi šie vaistai išvežami į "placiąją tėvynę", nors jų nepaprastai trūksta pačioje Lietuvoje.

Atvykusieji pasakoja apie Tbc dispanserio vedėją gyd. Zakovičūtę, dr. Vl. Kairiškį, dr. H. Matulevičių, gyd. Insodą iš Mariampolės ir kitus.

Lietuvoje gydytojai gyveną patenkinti, todėl ir lietuviškas jaunimas uoliai studijuoja mediciną, jei leidžia sąlygos. Ligoninėse trūksta pačių būtiniausių reikmenų, ypač vaistų ampulėmis. Todėl taip jų ir prašoma iš užsieny gyvenančių lietuvių.

Ir Sibire yra gydytojų, bet reikalingų vaistų nors užsimuš, negausi.

● **Kauno Karo Muziejuje** žuvusių paminklas, kryžiai ir kiti brangūs lietuviams paminklai nugriauti. Priskikimo bažnyčioje ruošiamas radio fabrika, o bokšte televizijos stotis.

● **Bolševikai** giriasi remontuoją Vilniaus Katedrą. Daug Lietuvos dailininkų turi ten dirbti.

● **Į Lenkiją** leidžiama išvykti į svečius ir leidžiama ten apsigyventi. Vedama juoda prekyba su Lenkija. Siunčiama kavos pupelės, foto aparatai ir daug kitų prekių.

Iš Sibiro paleidžiama neperdaugusia, ūkininkai beveik nepalei-

Geelongo Let. Moterų Soc. Globos K-to grupė. Iš kairės į dešinę: Bindokienė, Cesekaitė, Zvirblėnė, Varankienė, Zenkevičienė, Stukienė, Raskauskienė, Jankuvienė, Starinienė, Čerakavičienė ir R. Zenkevičienė.

Geelongo Soc. Glob. Moteru Komiteto Vakaras

LIETUVISKOS KULTūros DEMONSTRACIJA

Jau antri metai, kaip veikia Socialinės Moterų Globos Komitetas. Per šį palyginant trumpą laiką Liet. moterys Geelongo liet. bendruomenėje savo aktyvia veikla padarė didelę pažangą.

S.m. rugsėjo mėn. 29 d. šv. Petro ir Povilo parapijos salėje įvyko Liet. Moterų Soc. globos K-to pastangomis surengtas vakaras su plačia meline programa.

Pradžioje buvo suvaidinta vieno veiksmo komedija "Pavojingas Mokymas", S. Lauciaus. Rež. Pr. Zenkevičius. Veikėjai: Povilas Dumblys, aunavedys — M. Kymantas, Gertrūda, jo žmona — M. Bindokienė ir Pranas, jų bičiulis — F. Jeronkevičius.

Veikėjų savo roles išplėdė gerai. Šiame veikale įdomia buvo pavaizduota, viengungio, einančio klaidnais keliais, nesekmės. Publikos buvo palydėta audringais plojimais.

Nuoširdi padėka tenka rež. p. Pr. Zenkevičiui, kuris paaugojo daug laiko ir pastangų prieš esamų sąlygų pastatyti šį veiklą.

Po vaadinimo p-nelė V. Sutaitė padavė solo "Ant marių krantelio". Akomponavo p. R. Zenkevičius. Ypačiai publika sužavėjo Liet. Moterų grupė, vadovaujama R. Zenkevičiaus. Gražus liet. moterų būrys, tautinose drabužiuose, padainavo "Vai žiba žiburėlis", "Vai linksmai plaukia". St. Simkauskas. "Lietuva brangi" ir "Plaukia Nemunėlis". Tenka pažymėti, kad beveik visos dainavusios moterys dalyvauja bažnytiname chore, kuris gieda kiekvieną lietuviškų pamaldų metu Geelonge.

Buvo labai džiugu išgirsti, tokias dainas ir mielą praeities valandėlę sugražinti dabarėiai.

Didelė padėka tenka p. R. Zenkevičiui — mūsų jaunuosios kartos atstovui, kuris aukoja daug laiko ir pastangų vadovaudamas Moterų grupės chorui.

Don Bragg peršoko su kartimi 14 pėd. ir 8 colius

Jauno sportininko neseckme

Jaunas amerikietis Don Bragg, Pen-silvanijos Tėvų Augustonų Villanova universiteto studentas, yra vienas geriausių pasaulio šokėjų su kartimi. Nesenai Los Angeles Kolizėjaus aikštėje atletų varžybose jis lengvai peršoko 14 pėdų 8 inčų aukštį. Bet, ne laimė, jis pastebėjo, kad kartis krin-ta ant skersinio, per kurį jis šoko. Jis rankos mostu pastūmė kartį atgal ir šį nukrito ant vieno skersnės kartelės lankėlio pastovio ir sąjūdėjus pastoviu, nukrito kartelė. Teisėjas neleido vienam iš asistuojančių

prie karties jos puolančios sulaikyti, kaip tai įprasta tokioms atvejais, ir todėl įvyko šis incidentas. Don Bragg treneris patiekė filmo nuotrauką, rodančią, kad Bragg tikrai peršoko nu-statytą aukštį, bet teisėjas nenus-leido nei šioms filmos įrodymams, nei publikos protestui. Taip jaunasis studentas, vienas geriausių šokėjų su kartimi, neteko teisės atvykti į Melbourne sporto olimpiadą.

Paveiksle Don Bragg žiūri į negerai puolančią kartį.

džiam. Jie apgyvendinti laisvai. Susirašinėjama su užsieniu stropiai sekamas. Lietuvoje mielai klausomos užsienio radijo žinios, tačiau Vakarų politika nušvilinama.

Lietuviai yra labai vieningi, ypač Sibire, vieną kitam padeda, kaip įmanoma. Gėda mums peštis, laisvėje gyvenant.

Kruščiovo parėdymu, norima perauklėti lietuviškas jaunimas; tam steigiami daug įvairaus tipo komunistinių mokyklų.

● **Derliaus nuėmimas** einąs blogai daug visko supūdyta nors tal-kininkavo visos mokyklos ir daug

šiai miestų gyventojų, net šventadieniais.

● **Kazachstanan išgrūsta** tūkstančiai Lietuvos jaunimo. Į Dombaso anglies kasyklas net 1300 jaunimo, vaikinų ir mergaičių. Pasių-tieji ešą iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Ukmergės, Joniškio, Troškūnų ir kitų Lietuvos vietų. Skelbiama jaunimą vykstant savanoriais. Kom. propaganda, Zarasų jaunimą Kazachstane jau nutiešęs 150 kilometrų geležinkelio, raginami ir kiti tenai važiuoti savanoriais.

● **Derliaus nuėmimas** einąs blogai daug visko supūdyta nors tal-kininkavo visos mokyklos ir daug

Ivairenybes

JAV rengeno mokslinkai ir gydytojai suteikė vienai 18 metų merginai garbės titulą "Miss skeletalas." Į varžybas prieš rengeno aparatą atvyko daugybė dalyvių, tačiau vienbalsiu sprendimu "Žavingiausius griaučius turėjo savo žinioje aštuoniolikmetė."

Paryžiaus metrikacijos įstaigos pranešimu, 10 nuošimčių visų tėvų suteikia savo neseniai gimusiems kūdikiams "Grace" vardą mergaitėms, arba "Rainier"—berniukams.

Pasigėrėlis nemato dvigubai, bet tikrai pusę. Bandymai įrodė, kad blaivus automobilistas, važiuojas 72 km. per valandą keliu, kurio pakraštįje kas 5 metrai yra pastatytas automobilis, mato kiekvieną iš jų. Tuo tarpu girtasis pastebi tik tai kas antrą automobilį. Todėl teismo gydytojai paskatino išvystymą naujo matavimo būdo kurio pagalba girtumo laipsnis tiksliai gali būti nustatytas prieš susisiekimo nelaimių.

Amerikiečių psichiatro prof. dr. Frank Fremont-Smith pranešimu, tarptautiniame psichiatrų kongrese Istambule, proto ligomis sergančiųjų skaičius turi būti padidėjęs apie 50 nuošimčių nuo Antrojo Pasaulinio Karo.

Los Angeles (JAV) miesto gyventojas Paul Landback turi pypkę rūkymo pasaulio rekordą. Su 3.5 gramų tabako jis išlaikė savo pypkę degančią 55 minutes ir 11 sekundžių. Tam tikslui jam prireikė tikrai dviejų degtukų.

Stockholmo dienraštyje pasirodė toks skelbimas: "Ieškau tuoj pat žmonos, kuri akiai eitų iš vien su manimi. Tiesą sakant, šiuo metu gerokai nesiseka."

Londonė yra žmogus, kuris visą dieną daugiau nieko nedaro, kaip tik uždega ir užpučia degtukus. Jį samdo vienas degtukų fabrikas, ir jis turi paimti iš kiekvienos krūvos pavyzdžių prieš tai, kol degtukai yra supakuojami.

Vankuveryje tiek daug žmonių turėjo užmokėti pabaudas už per ilgą automobilį stovėjimą gatvėje, kad prie policijos būstinės susidarė ilgos eilės. Sutvarkiusieji reikalus, galėjo tuoj pat vėl stoti į eilę, nes tuo tarpu policininkai vėl buvo priklįję baudos lapelius prie jų gatvėje pastatytų mašinų.

KIEK ŽMONIŲ PASAULYJE?

Pagal Jungtinių Tautų statistiką apie 1954 metų vidurį žmonių skaičius pasaulyje pasiekė 2652 milijonus.

Tie du su viršu milijardai žmonių gyvena: 1451 mil. — Azijoje (neskaitant Sov. Sąjungos); 404 mil. — Europoje; 357 mil. — Pietų ir Šiaurės Amerikoje; 214 mil. — Sov. Sąjungoje; 210 mil. — Afrikoje; 14,4 mil. — Okeanijoje (Salynuose).

Kraštai, su didžiausiais žmonių skaičiais, stovi šitokioje eilėje: Kinija su 583 milijonais gyventojų. Indija — 377 mil., Sov. Sąjunga — 214 mil., Jungtinės Amerikos Valstybės — 162 mil., Japonija — 88 mil., Indonezija — 81 mil., Pakistanas su 80 mil. gyventojų.

1950 — 54 metų laikotarpy žmonių skaičius daugiausiai padidėjo Okeanijoje — 2,6% kiekvienais metais ir Lotynų Amerikoje — 2,4%. Europa prieauglio skaičiumi stovi paskutinėje vietoje. Prieaugliui, kaip statistika rodo, daugiausia įtakos turėjo derliaus ir moralinio lygio pakilimas. Emigracija teturėjo labai nedidelę įtaką.

